

tega Srca: Rekel njej je: jaz bodem vsem čestilcem mojega Srca dal obilnih milosti, katerih v svojem stanu potrebujejo. Rodbinam bodem dal ljubezen miru, žalostnim tolažbe, vse njihove podvzvetja bodem obilo blagoslovil; vsak bo v mojem Srci našel varno zavetje v življenji in smrti; grešnik dobi usmilenja, mlačni več gorečnosti, goreči pa več popolnosti. Vsako hišo bodem blagoslovil, kder bo hranjena in česčena podoba mojega Srca. Imena tistih, ki ovo pobožnost širijo obranim vedno v svojem Srci. . . . Ova pobožnost se je res začela čudno širiti. Cele rodbine, zavodi, društva, dežele in škofije so se že posvetile temu Srcu. Letos pa bodo sv. Oče 16. junija posvetili Jezusovemu Srcu ves svet, celo katoliško Cerkvo. V ta namen so razposlali do vseh škofov posebno molitev, po kateri se verniki lahko sv. Srcu posvetijo. Naš mil. knezoškof so njo na fare razposlali in ob enem naročili, kako slovesno da se ima 16. juni obhajati.

† Kanonik Jož. Tosi je umrl na Dunaji. Rajnik bil je iz slovenske matere rojen v Svičini blizu Maribora. Bil je izvrsten dijak mariborski, bogoslovec graški, potem kaplan, doktor in profesor bogoslovja v Gradci in je prehitro umrl kot kanonik pri sv. Štefanu na Dunaji, 51 let star. Nja učenost je bila res čudovita. Govoril je slovenski, nemški, laški in latinski. Umil je francoski, greški, hebrejski, sirski, kaldejski in arabski jezik. Steli so ga med najučenejše dogmatikarje ali učenjake v verskih resnicah. Bil je tudi mojster v naroznanskih vednostih, posebno v zvezdoslovji, geologiji in rastlinstvu, vseskozi pa jako ponižen. Zanimal se je tudi za nas Slovence; bil je ud Matice slovenske. Naj počiva v miru!

Pri č. s. uršulinareh v Gradci je za novo prednico izvoljena: č. s. Serafina Lang, rojena v Gradci l. 1827.

Prusko preganjanje sv. Cerkve je letos sarm od 1. januarja do 1. maja zadelo 241 mešnikov, 210 mestjanov in 136 vrednikov. Kazen vseh skupaj znaša zapora 55 let 11 mesecev in 6 dni, plateža pa 14.843 fl. Iz tega lahko vsak razvidi, kakov nemir in razdraženost mora že biti na Pruskem. Kajti v enem nedolžno obsojenem je začetih in razdraženih mnogo drugih sorodnikov, prijateljev in znancev!

Prvi ameriški kardinal, nadškof v Novem-York-u: Mak-Kloskej je rojen l. 1810. v Bruklin-u, ki je tedaj bila borna vas. Sedaj pa je tretje mesto v Ameriki. Ni bilo ondi ne mešnika ne cerkve. Sedaj pa ima 1 škofa in 38 cerkev. Tako se množi v Ameriki prebivalstvo in raste sv. kat. Cerkva!

Pomanjkanje duhovnov na Českem bo čedalje bolj občutno. Lani je umrlo 110 duhovnikov, a letos imajo samo 68 bogoslovcev pripravljenih za sv. rede.

Gospodarske stvari.

Pomoček kako nemirnega konja podkovati.

Če hočemo konja, ki je pri podkovanji zelo nemiren in se težko in z nevarnostjo podkovati da, te napake odvaditi, se nasvetuje sledeče ravnanje z njim. Konju se daje navadna hrana, le voda se mu odtegne. Ko je tako skozi 24 ur žejo trpel, se pelje na prost prostor in pred njega se postavi škaf poln vode. Zdaj se začne konj rahlo z roko gladiti in poskusiti počasi rahlo nogo potegniti in jo vzdigniti. Konj bode brcnil ali mahoma se škaf z vodo izpred njega dalje potegne, dokler zopet miren ne postane. Potem se voda zopet pred njega postavi in se mu pusti, da tudi jeden požirek pije, če se pusti mirno po nogah gladiti. Če po nobeni ceni ne pusti noge vzdigniti, se mu voda ne da in se zopet v hlev zapelje. Od 6 do 6 ur se ovo ravnanje s konjem ponovi in skuša noga vzdigniti. K večjemu v treh dneh se tega ne bode več branil. Vendar se mora ostro na to gledati, da mu blapeci med tem časom ne dajo vode.

Ko je jedno kopito okovano, se da konju pol škafa vode piti. Tudi med podkovanjem je dobro, mu nekaj vode dati, če pa z nogo cuka, se mu voda hitro zopet odtegne.

Konj kmalu spozna, kam vse to meri in le malokdaj bode pri drugem podkovanji treba zopet tako z njim ravnati, če se je le prvokrat dosledno z njim postopalo.

Poglavitna stvar je: potrpljenje, lepo ravnanje in trdna roka pri vzdiganji in držanji konjske noge.

Gospodarska dela meseca junija.

V hiši in dvoru. Škedenji in žitnice se morajo dobro osnažiti in prevetrili, zruje premetati, puter se pridno zmeta in iz njega maslo kuha.

V hlevih. Hlevi se morajo marljivo znažiti, gnoj vsak dan izkudati (zavoj zelene klaje), konji in goveja živina večkrat kopati, ovce pa striči. Koncu tega meseca se puščajo vrženi prasei za plemo; svinje se o veliki vročini ne smejo ven goniti, treba jih je večkrat kopati, kar jim zelo tekne. Mladi petelini se kopijo in gosem večje perje izpiplje.

Na polji in travniku. Kasni lan in vodena repa se seje, zeljne sadike, ki so izostale, se z drugimi nadomestijo, sladko korenje in krompir se okopava in prah tretjokrat orjejo. Seno se kosi in na senokoše, kjer je mogoče, brž voda napelje.

V vrtilih in sadovnjakih. Drevesa se cepijo in okulirajo in sicer na vzhodnih in večernih straneh. Presajena drevesa se morajo marljivo zaljevati in živi pleti obrezati. Špangel se od Janževega ne porezuje več. Na vrtu se mora vse marljivo okopati in pleti, gosenice in drugi mrčes zatirati.

V vinogradih in hmeljnikih. Dokler trs cvete, naj se ga nikdo ne dotakne. Ko je ocveto, se začne vez. Hmelj se mora k drogom napeljevati in okopati.

V ribnikih. Karpi in klini mečejo ikre. Iz žlemastih ribnikov se žlema izvozi.

V ulnjaku. Zdaj buče najbolj rojijo, toraj se mora na rojenje marljivo paziti in roji ogrehati.

Log in lov. Drevsnice se morajo dobro varovati, brestovo seme nabirati. Če je kaj posekanega ali polomljenega lesa še ostalo, se mora iz loga izpraviti. Gledati je treba, da gozdni požari ne nastanejo. Ptice roparice in mlade race se streljajo in zanjke nastavljajo.

Ali se ima puter že pri medenji soliti?

V naših krajih večidel te navade nimajo, drugače pa ravnaajo na Angleškem, v Holandiji, Nemškem in po drugih severnih krajih. Smo sicer o ti stvari že v jedni prejšnjih številkih nekaj govorili, ker pa je puter ne le za gospodarstvo, ampak tudi v trgovini silno važna stvar, hočemo to stvar še bolj natanko si ogledati. Kakor smo že omenili, se po severnih deželah ves puter od najboljših do zadnje sorte poprek soli, med tem ko se v južnih naših deželah le tisti puter soli, ki je namenjen za to, da se dalj časa hranuje.

Da bodemo pa mogli razsoditi, katero ravnanje je koristnejše, poglejmo, kako sol na puter deluje.

Po soljenji se teža že napravljenemu putru nič ne poviša; kajti po soljenji se putru, katerega je treba dobro pregnjati, toliko vode odvzame, kolikor soli se mu je pridjalo.

Iz tega sledi, da ima soljen in nesoljen puter pri sicer enakih snovih in enakem medenji blizo jednako veliko meščobe v sebi, kakor to preiskave učenih možev kažejo.

Tekočina, ki se po soljenji iz putra izgnjete, pa obstoji iz vode, sirovine in mlečnega sladkorja in nekoliko pridjane soli. Sirovina in mlečni sladkor ste pa tisti snovi, ki v navzočnosti vode razkrojitev putra, t. j. žoltanost njegovo najbolj podpirajo. Na tem spoznanji leži kuhanje masla, kjer se meščoba vse navzoče vode, sirovine in mlečnega cukra oprosti.

Po soljenji se putra res nekoliko manj napravi, ker se vse nemastne snovi izločijo, ali s tem pa postane toliko bolj trpežen, posebno tudi že zaradi tega, ker v njem ostala sol daljje razkrojitev zabranjuje.

Ker se pa skoraj vsa jedila, h katerim se puter pri kuhanji jemlje, tudi solijo in večidel ljudi, ki puter sirov zauživajo, ga tudi solijo, zato taka navada naših krajev, puter ne soliti, ni prava in dobra, posebno tudi zaradi tega ne, ker se sol, če se puter že pri narejanji soli, tudi bolj jednako merno po celem putru razdeli. V toplejših krajih se vrh tega puter še bolj težko hrani, kakor v hladnejših severnih.

Pa tudi za tistega, ki puter zmeta, je soljenje brz pri narejanji putra koristno, ker se po pridjani soli smetena rajši zmede, ker sol v mleku sirovino od meščobe ločiti pomaga. Soljen puter se pusti nekoliko časa stati in potem se še le pregnuje, kar vse nepotrebne in putru kvarne delke bolj popolno odpravi.

Konoplje se s soljo z velikim haskom gnobjo. Na oral se jemlje 30 funtov soli. Pridela

se več konopelj posebno pa se ta strošek poplača po veliko tanjšem in lepšem predivu.

Tržne novosti. Zrnje sedaj v ceni sploh stoji, ali celo pada, posebno ječmen, oves, tršica, tudi krompir in slama ležeta na nižje. Vse se zanaša na dobro letino. Pšenica velja v Peštu 3 fl. 90, na Dunaji 4 fl. 10 kr. v Varaždinu 4 fl. 30, v Mariboru 4 fl. 40, v Celoveci 5 fl. v Ljubljani 5 fl. 10, v Šoštanji 5 fl. 20, v Mahrenbergu 5 fl. 50 kr. Repno seme je v ceni poskočilo, ker bolhe na Ogerskem in Hrvatskem repico ali ogršico hudo pokončavajo. — Striženje ovčje volne se ravno koncu bliža, zato še nima trdne cene. Plačuje se po 160 fl. Živina, posebno goveja pridobiva na ceni. Vino pa popolnem stoji. V Mariboru se lansko vino za 80 fl. štartinjak le težko prodaja. Obetajo že samo 60 in 70 fl.

Na Bizeljskem pa, kakor slišimo, ga plačujejo po 100 fl. Kolje postaja čedalje bolj drago, 10—12 fl. tisoč. Drva mariborski spekulant sedaj marljivo kupujejo po nizki ceni, da bodo poznej drago prodajali.

Sejmovi do 13. junija. 4. junija v Mariboru — 7. junija v Jurjevem klostru, v Mariboru (živinsk), v Brezicah. — 8. junija pri sv. Martinu nad Slov. Gradcem, pri št. Miklauži na polji (Pri Sotli). — 9. junija v Pilštanji, in na Laškem. — 10. junija pri sv. Primoži pri Celji. — 13. junija na Blanci pri Sevnici.

Dopisi.

Iz Ljubljane. (Občni zbor banke „Slovenije“.) K občnem zboru zbralo se je danes v čitalnični dvorani 18 delničarjev, ki so zastopali 481 glasov. Trgovinsko poročilo poveda, da je vsled sklepa izvanrednega občnega zbora 17. avgusta pr. l. 15 % na vsako delnico doplačati, na 2337 delnic doplačalo, 1356 delnic pa je opravični svet moral kljub več dovoljenih vplačilnih obrokov neveljavnih spoznati. Škod se je v pretečenem letu plačalo 243. Račun kaže po kaduciranih delnicah še 278 fl. 28 kr. dobička. Opravični svet naznanja da kupona za to leto plačati ne bode mogel. Vendar pa na dobrem obstanku našega domačega zavoda sedaj več dvomiti ne smemo; posebno, ker se je nadjati, da vsi gg. delničarji bodo še znanprej naš zavod z vso svojo moralčno močjo podpirali.

Za predsednika bil je soglasno izvoljen g. Miha Starè, grajščak v Mengšu, v opravični svet pa po odstopu nekterih gospodov ti-le gg. Andrej Jeglič, Peter Kozler, Valent Krišper, Fr. Potočnik, K. Rudež, dr. Poklukar, Peter Grasselli, Hugo Turk, Jože Zenari, za namestnike: Primož Ribničkar, J. Matevž, Pavel Skale, Drag. Florjan, za pregledovalce: Drag. Žagar, Luka Robič in